

Μια Ιστορία Διπλών Προτύπων και Εκτοπισμού

Η σύγκρουση Ισραήλ-Παλαιστίνης είναι μια βαθιά ριζωμένη διαμάχη που χαρακτηρίζεται από ιστορικές ειρωνείες και σύγχρονες αδικίες που διαιωνίζουν έναν κύκλο βίας και εκτοπισμού. Αυτό το δοκίμιο εξετάζει τέσσερα βασικά θέματα: τον ιστορικό ρόλο της Παλαιστίνης στην παροχή καταφύγιου σε Εβραίους μετανάστες που έφευγαν από τη ναζιστική δίωξη, μόνο για να αντιμετωπίσουν οι ίδιοι εκτοπισμό· τη χρήση τρομοκρατίας από σιωνιστικές παραστρατιωτικές ομάδες και αργότερα από το Ισραήλ, ενώ παράλληλα χαρακτηρίζουν άλλους ως τρομοκράτες· τις νόρμες ανθρωπίνων δικαιωμάτων που επέτρεψαν τη δημιουργία του Ισραήλ αλλά τώρα παραβιάζονται εις βάρος των Παλαιστινίων· και την αδικία του Σχεδίου Διχοτόμησης του ΟΗΕ του 1947, που ακολουθήθηκε από την παράνομη επέκταση του Ισραήλ. Αυτά τα θέματα αποκαλύπτουν ένα μοτίβο διπλών προτύπων, ηθικών αντιφάσεων και νομικών παραβιάσεων που συνεχίζουν να υπονομεύουν τα δικαιώματα των Παλαιστινίων και υπογραμμίζουν την ανάγκη για μια δίκαιη επίλυση.

Η Παλαιστίνη ως Καταφύγιο, Τώρα Εκτοπισμένη

Κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του 1930 και του 1940, η ναζιστική Γερμανία εκδίωξε Εβραίους, αφαιρώντας τους την ιθαγένεια βάσει των Νόμων της Νυρεμβέργης (1935) και κλιμακώνοντας τις διώξεις μετά την Anschluss του 1938. Η Διάσκεψη του Εβιάν τον Ιούλιο του 1938, που ξεκίνησε από τον Φράνκλιν Ρούζβελτ, απέτυχε να προσφέρει καταφύγιο: 32 χώρες συμμετείχαν, αλλά μόνο η Δομινικανή Δημοκρατία και η Κόστα Ρίκα προσφέρθηκαν να δεχτούν σημαντικούς αριθμούς (100.000 και 200 οικογένειες, αντίστοιχα), ενώ οι ΗΠΑ και η Βρετανία αρνήθηκαν να αυξήσουν τις ποσοστώσεις. Με λίγες επιλογές, πολλοί Εβραίοι στράφηκαν στην Υποχρεωτική Παλαιστίνη, όπου η Βρετανική Εντολή διευκόλυνε τη μετανάστευση βάσει της Διακήρυξης Μπάλφουρ (1917). Μεταξύ 1933 και 1939, πάνω από 120.000 Εβραίοι έφτασαν, και μέχρι το 1947, ο εβραϊκός πληθυσμός έφτασε το 33% (600.000 από 1,9 εκατομμύρια). Σε αυτό το πλαίσιο, η Παλαιστίνη δέχτηκε και έσωσε Εβραίους πρόσφυγες όταν μεγάλο μέρος του κόσμου τους απέκλεισε.

Σήμερα, αυτή η ιστορία αντιστρέφεται από τη σιωνιστική αφήγηση ότι «καμία χώρα δεν θέλει να δεχτεί Παλαιστίνιους». Από την επίθεση της Χαμάς στις 7 Οκτωβρίου 2023 και την εκστρατεία ανταπόδοσης του Ισραήλ στη Γάζα, 1,9 εκατομμύρια Παλαιστίνιοι (από 2,1 εκατομμύρια) έχουν εκτοπιστεί, σύμφωνα με εκτιμήσεις του ΟΗΕ. Η Human Rights Watch (HRW) καταγράφει αυτές τις ενέργειες ως βίαιη μεταφορά, έγκλημα πολέμου βάσει των Συμβάσεων της Γενεύης, που περιλαμβάνει εντολές εκκένωσης, επιθέσεις σε ασφαλείς ζώνες και την καταστροφή του 70% των κατοικιών της Γάζας. Ισραηλινοί αξιωματούχοι, όπως ο Υπουργός Οικονομικών Μπεζαλέλ Σμότριχ, έχουν προτείνει «εθελοντική μετανάστευση» για τους κατοίκους της Γάζας, υπονοώντας ότι ο εκτοπισμός τους θα επιλύσει τη σύγκρουση. Αυτή η αφήγηση αγνοεί τη διασπορά 6 εκατομμυρίων Παλαιστινίων σε χώρες όπως η Ιορδανία, η Χιλή και η Γερμανία, και το γεγονός ότι ο αποκλεισμός και ο έλεγχος του Ισραήλ στα σύνορα της Γάζας (π.χ., το πέρασμα Ράφα) εμποδίζουν τους Παλαιστίνιους να φύγουν, όχι η έλλειψη διεθνούς προθυμίας. Η ειρωνεία είναι εμφανής: το Ισραήλ, που χτίστηκε εν μέρει από πρόσφυγες που βρήκαν καταφύγιο στην Παλαιστίνη, τώρα εκτοπίζει βίαια Παλαιστίνιους ενώ ισχυρίζεται ότι κανείς άλλος δεν θα τους δεχτεί, παραβιάζοντας το δικαίωμά τους να παραμείνουν στην πατρίδα τους βάσει του διεθνούς δικαίου (Οικουμενική Διακήρυξη Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Άρθρο 13).

Η Συνέχεια της Τρομοκρατίας

Οι σιωνιστικές παραστρατιωτικές ομάδες Ίργκουν και Λέχι χρησιμοποίησαν τακτικές κατά τη διάρκεια της Βρετανικής Εντολής που σήμερα θα χαρακτηρίζονταν ως τρομοκρατία, με σκοπό την εκδίωξη των Βρετανών και τη διασφάλιση ενός εβραϊκού κράτους. Η Ίργκουν, με επικεφαλής τον Μενάχεμ Μπεγκίν, βομβάρδισε το ξενοδοχείο Κινγκ Ντέιβιντ το 1946, σκοτώνοντας 91 ανθρώπους (41 Άραβες, 28 Βρετανοί, 17 Εβραίοι). Η σφαγή του Ντέιρ Γιασίν το 1948 από την Ίργκουν και τη Λέχι σκότωσε πάνω

από 100 Παλαιστίνιους χωρικούς, πυροδοτώντας μαζική φυγή και εντείνοντας τη Νάκμπα. Άλλες πράξεις περιλάμβαναν τον απαγχονισμό των εκτός υπηρεσίας Βρετανών Λοχιών Κλίφορντ Μάρτιν και Μέρβιν Πέις το 1947, βομβιστικές επιθέσεις σε αραβικές αγορές και διεθνείς επιθέσεις όπως η βομβιστική επίθεση στην Βρετανική Πρεσβεία στη Ρώμη το 1946. Η Λέχι δολοφόνησε τον Λόρδο Μόιν το 1944 και τον διαμεσολαβητή του ΟΗΕ Φόλκε Μπερναντότ το 1948, το τελευταίο πιθανώς με εμπλοκή του ισραηλινού κράτους. Αυτές οι πράξεις—στοχεύοντας αμάχους, προκαλώντας φόβο και επιδιώκοντας πολιτικούς στόχους—ταιριάζουν με σύγχρονους ορισμούς της τρομοκρατίας (Ψήφισμα 49/60 της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ, 1994). Ο Μπεγκίν, με επικηρυγμένο 10.000 λίρες από την ΜΙ5, έγινε αργότερα Πρωθυπουργός του Ισραήλ (1977–1983), ιδρύοντας το κόμμα Λικούντ, το οποίο ηγείται σήμερα ο Μπενιαμίν Νετανιάχου.

Το Ισραήλ έκτοτε έχει εμπλακεί σε πράξεις που αντικατοπτρίζουν αυτή τη βία, συχνά πλαισιωμένες ως αυτοάμυνα αλλά επικριθείσες ως τρομοκρατία ή παραβιάσεις του διεθνούς δικαίου. Το 2006, το Ισραήλ βομβάρδισε το Διεθνές Αεροδρόμιο Μπεϊρουτ-Ραφίκ Χαρίρι, στοχεύοντας πολιτικές υποδομές και εγκλωβίζοντας χιλιάδες, προκαλώντας καταδίκη από την HRW για έλλειψη στρατιωτικής αναγκαιότητας. Το 1973, το Ισραήλ κατέρριψε την πτήση 114 της Libyan Arab Airlines, σκοτώνοντας 108 από τους 113 επιβαίνοντες, πράξη που ο Διεθνής Οργανισμός Πολιτικής Αεροπορίας (ICAO) έκρινε παράνομη. Το Ισραήλ κατέστρεψε επίσης το Διεθνές Αεροδρόμιο Γιάσερ Αραφάτ της Γάζας το 2001–2002, συμβολίζοντας ευρύτερους περιορισμούς στην κίνηση των Παλαιστίνιων υπό τον αποκλεισμό του 2007. Ωστόσο, το Ισραήλ χαρακτηρίζει τους ηγέτες της Χαμάς ως τρομοκράτες, στοχεύοντάς τους για δολοφονία—π.χ., τον Ισμαήλ Χανίγιε στο Τεχεράνη (Ιούλιος 2024) και τον Γιάχια Σινουάρ στη Ράφα (Οκτώβριος 2024)—αγνοώντας τη δική του ιστορία. Η Χαμάς, που χαρακτηρίζεται τρομοκρατική οργάνωση από τις ΗΠΑ και την ΕΕ, έχει επιτεθεί σε Ισραηλινούς αμάχους, αλλά ο πολιτικός της ρόλος στη Γάζα και οι αλλαγές στη ρητορική της (π.χ., ο χάρτης του 2017) παραβλέπονται, αρνούμενοι την νομιμοποίηση που πέτυχε ο Μπεγκίν. Αυτό το διπλό πρότυπο—δικαιολογώντας τη σιωνιστική και ισραηλινή βία ενώ καταδικάζει την παλαιστινιακή αντίσταση—διαιώνίζει τον κύκλο της σύγκρουσης.

Ανθρώπινα Δικαιώματα: Ενισχύοντας το Ισραήλ, Παραβιάζοντας τους Παλαιστίνιους

Οι νόρμες ανθρωπίνων δικαιωμάτων που περιόριζαν τους Βρετανούς κατά τη διάρκεια της Εντολής επέτρεψαν τη δημιουργία του Ισραήλ, αλλά οι ίδιες αυτές νόρμες παραβιάζονται τώρα από το Ισραήλ εις βάρος των Παλαιστίνιων. Η Βρετανική Εντολή ανέθεσε στη Βρετανία την «προστασία των πολιτικών και θρησκευτικών δικαιωμάτων όλων των κατοίκων της Παλαιστίνης», αντικατοπτρίζοντας πρώιμες αρχές ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Αντιμετωπίζοντας την εξέγερση της Ίργκουν και της Λέχι, η βρετανική ανταπόκριση ήταν συγκρατημένη: η Επιχείρηση Καρχαρία (1946) περιλάμβανε συλλήψεις και απαγόρευση κυκλοφορίας, και οι συλληφθέντες μαχητές απελάθηκαν σε στρατόπεδα στην Ερυθραία, την Κένυα και την Κύπρο, αποφεύγοντας τη μαζική καταστροφή. Η εξάντληση μετά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο, η διεθνής πίεση (ιδιαίτερα από τις ΗΠΑ μετά το Ολοκαύτωμα) και οι αναδυόμενες νόρμες ανθρωπίνων δικαιωμάτων περιόρισαν τη χρήση δυσανάλογης βίας. Μια πιο βίαιη ανταπόκριση—παρόμοια με αυτή του Ισραήλ στη Γάζα—θα μπορούσε να είχε συντρίψει το σιωνιστικό κίνημα, εμποδίζοντας την ίδρυση του Ισραήλ το 1948.

Σήμερα, το Ισραήλ παραβιάζει αυτές τις νόρμες στη μεταχείριση των Παλαιστίνιων. Από τον Οκτώβριο του 2023, η εκστρατεία του Ισραήλ στη Γάζα έχει εκτοπίσει 1,9 εκατομμύρια ανθρώπους, σκότωσε πάνω από 43.000 και κατέστρεψε το 70% των κατοικιών, ενέργειες που η HRW χαρακτηρίζει ως βίαιη μεταφορά, έγκλημα πολέμου. Ο αποκλεισμός του 2007 συνιστά συλλογική τιμωρία, απαγορευμένη βάσει του Άρθρου 33 της Τέταρτης Σύμβασης της Γενεύης, περιορίζοντας την πρόσβαση σε βασικά αγαθά. Οι στοχευμένες δολοφονίες σε τρίτες χώρες, όπως η δολοφονία του Χανίγιε στο Ιράν, παραβιάζουν την κυριαρχία και εγείρουν ανησυχίες για εξωδικαστικές εκτελέσεις βάσει του διεθνούς δικαίου ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Η ειρωνεία είναι βαθιά: οι νόρμες που προστάτευαν τον εβραϊκό πληθυσμό τη δεκαετία του 1940 τώρα παραβλέπονται, καθώς οι ενέργειες του Ισραήλ υπονομεύουν τα δικαιώματα των Παλαιστίνιων στη ζωή, την κίνηση και την αυτοδιάθεση.

Άδικη Διχοτόμηση, Παράνομη Επέκταση

Το Σχέδιο Διχοτόμησης του ΟΗΕ του 1947 (Ψήφισμα 181) ήταν εγγενώς άδικο, κατανέμοντας το 56% της Υποχρεωτικής Παλαιστίνης (14.100 χλμ²) σε ένα εβραϊκό κράτος για μια μειοψηφία πληθυσμού (33%, 600.000 άνθρωποι) που κατείχε το 7% της γης, ενώ η αραβική πλειοψηφία (67%, 1,3 εκατομμύρια) έλαβε το 43% (11.500 χλμ²). Η Ιερουσαλήμ θα ήταν διεθνής πόλη. Η εβραϊκή ηγεσία αποδέχτηκε το σχέδιο ως βήμα προς την κρατική υπόσταση, ενώ η αραβική ηγεσία το απέρριψε, υποστηρίζοντας ότι παραβίαζε την αυτοδιάθεση. Ο επακόλουθος εμφύλιος πόλεμος 1947–1948 και ο Αραβοϊσραηλινός Πόλεμος του 1948 είδαν το Ισραήλ να επεκτείνεται στο 78% της Παλαιστίνης (20.770 χλμ²), εκτοπίζοντας 750.000 Παλαιστίνιους (η Νάκμπα), με σφαγές όπως αυτή του Ντέρ Γιασίν να πυροδοτούν την έξοδο.

Αυτό το 56% δεν ήταν αρκετό για το Ισραήλ, το οποίο έκτοτε επεκτάθηκε παράνομα μέσω κατοχής, οικισμών και προσαρτήσεων. Ο Πόλεμος των Έξι Ημερών του 1967 είδε το Ισραήλ να καταλαμβάνει τη Δυτική Όχθη, τη Γάζα, την Ανατολική Ιερουσαλήμ και τα Υψίπεδα του Γκολάν. Η Συμβουλευτική Γνώμη του Διεθνούς Δικαστηρίου (ICJ) του 2024 κρίνει αυτή την κατοχή παράνομη, επικαλούμενη παραβιάσεις της παλαιστινιακής αυτοδιάθεσης μέσω πάνω από 700.000 εποίκων στη Δυτική Όχθη και την Ανατολική Ιερουσαλήμ, παράνομες βάσει του Άρθρου 49 της Τέταρτης Σύμβασης της Γενεύης. Οι Παλαιστίνιοι αντιμετωπίζουν τακτικές εξώσεις, όπως στο Σεΐχ Τζάρα, για να παραχωρηθεί χώρος σε εποίκους. Η προσάρτηση της Ανατολικής Ιερουσαλήμ από το Ισραήλ το 1980 ως «αδιαίρετης πρωτεύουσας» είναι παράνομη, όπως επαναβεβαιώθηκε από το Ψήφισμα A/RES/ES-10/24 του ΟΗΕ (2024), το οποίο επίσης καταδικάζει τους οικισμούς και το τείχος διαχωρισμού. Αυτές οι ενέργειες εδραιώνουν τον έλεγχο του Ισραήλ, δημιουργώντας «μη αναστρέψιμα αποτελέσματα» που ισοδυναμούν με προσάρτηση, εκτοπίζοντας περαιτέρω τους Παλαιστίνιους και αντιφάσκοντας στις αρχές δικαιοσύνης του σχεδίου διχοτόμησης.

Συμπέρασμα

Η σύγκρουση Ισραήλ-Παλαιστίνης χαρακτηρίζεται από ιστορικές ειρωνείες και σύγχρονες αδικίες που αποκαλύπτουν βαθιά διπλά πρότυπα. Η Παλαιστίνη παρείχε καταφύγιο σε Εβραίους μετανάστες όταν ο κόσμος τους απέκλεισε, ωστόσο τώρα το Ισραήλ εκτοπίζει Παλαιστίνιους ενώ ισχυρίζεται ότι κανείς δεν θα τους δεχτεί, αγνοώντας τον ρόλο του στην κατάστασή τους. Οι σιωνιστικές παραστρατιωτικές ομάδες χρησιμοποίησαν τρομοκρατία για να χτίσουν ένα κράτος, και το Ισραήλ αργότερα εμπλακήκε σε παρόμοιες πράξεις—βομβαρδίζοντας αεροδρόμια, καταρρίπτοντας αεροπλάνα—ενώ χαρακτηρίζει τη Χαμάς ως τρομοκράτες, παρά το τρομοκρατικό παρελθόν του Μπεγκίν. Οι νόρμες ανθρωπίνων δικαιωμάτων που επέτρεψαν τη δημιουργία του Ισραήλ τώρα παραβιάζονται εις βάρος των Παλαιστινίων, όπως φαίνεται από τη βίαιη μεταφορά και τον αποκλεισμό στη Γάζα. Η άδικη διχοτόμηση του 1947, που ακολουθήθηκε από την παράνομη επέκταση του Ισραήλ μέσω οικισμών και προσαρτήσεων, συνεχίζει αυτό το μοτίβο εκτοπισμού, παραβιάζοντας το διεθνές δίκαιο και τα δικαιώματα των Παλαιστινίων. Αυτές οι αντιφάσεις υπογραμμίζουν την επείγουσα ανάγκη για λογοδοσία και μια επίλυση που σέβεται την παλαιστινιακή αυτοδιάθεση, αντιμετωπίζοντας τις ιστορικές αδικίες και τις σύγχρονες παραβιάσεις στο επίκεντρο αυτής της σύγκρουσης.